

Statens vegvesen

NOME KOMMUNE
Ringsevja 30

3830 ULEFOSS

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Espen Aas Tonning / 35581795

Vår referanse:
25/193396-4

Deres referanse:
2024002742/14

Vår dato:
24.09.2025

Høringssvar og innspill – Fensfeltet mineralpark i Nome kommune – valg av alternativ

Vi viser til deres brev datert 29. august 2025.

Saken gjelder høring av alternative lokaliseringer av en framtidig mineralpark (industriområde) i forbindelse med gruvedrift på Fensfeltet. Det er fra Nome kommune v/Samfunnsutviklingsutvalgets vedtak vurdert å være to aktuelle områder, henholdsvis «Nukedalen – Vindsås med adkomst via Dagsrud» og «Bærevann». Høringsfrist er 25. september 2025.

Vi uttaler oss som forvalter av riksveg på vegne av staten, og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport. Vårt sektoransvar for vegnettet betyr at vi har et overordnet ansvar for at trafiksikkerhet, framkommelighet, universell utforming, klima og miljøhensyn og helhetlig bypolitikk ivaretas i alle planforslag som berører samferdsel.

Transportbehov

Det er knyttet betydelig usikkerhet til flere aspekter av transportbehovet. Omfanget av transport avhenger blant annet av hvor mye masser som kan håndteres lokalt innenfor gruveområdet og mineralparken, og hvor mye masser som må fraktes ut av industriområdet. Videre er det uavklart om uttransport fra området skal gjøres på veg, bane eller sjø. Herøya i Porsgrunn er brukt som utgangspunkt for å beregne transport fra Fensfeltet, men det er krevende å fastslå hvilke målpunkt som vil være mest aktuelle. Det kan heller ikke utelukkes at målpunktene kan variere over tid. Lokaliseringen av mineralpark vil gi føringer for hvilke transportløsninger som er aktuelle.

I kommunedirektørens saksfremlegg er det vist til «Grunnlagdsdokument Bærekraftig transport». Hovedpremisset for transportutredning er at massetransport skal fra Fensfeltet

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Gjerpensgate 10
3716 SKIEN

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

til Herøya i Porsgrunn. Dette er brukt som et eksempel for å vurdere konsekvensene. Konklusjonen i dette scenariet er at massetransporten vil kunne bli så stor at det ikke er forsvarlig å benytte vegnettet, men heller bruke bane for frakt. Dersom all massetransport vil skje på bane kan biltrafikken til og fra industriområdet begrenses. Valget mellom veg og bane, eller eventuelt sjø, vil ha betydning for klimagassutslippene.

Hvis hele eller deler av massetransporten skal gå på veg vil det ha betydelige konsekvenser for vegnettet mellom Fensfeltet og eksempelvis Herøya i Porsgrunn. Hvilke konsekvenser dette vil ha for det offentlige vegnettet i Nome kommune avhenger av tilknytningspunktet fra mineralparken. Riksveg 36 mellom Ulefoss og Grenland har varierende standard. På en kortere strekning i Skien er det midtrekkverk og fartsgrense 90 km/t. Dette er til forskjell fra andre strekninger mellom Ulefoss og Skien der det er randbebyggelse, tettbebygde steder og utfordringer med manglende tilbud til myke trafikanter. En trafikkøkning gjennom byområdene i Skien og Porsgrunn vil gi kapasitetsutfordringer på vegnettet.

Vi ser at mineralparken vil generere trafikk uavhengig av hvordan massetransporten blir løst. Et industriområde vil ha næringstransport for levering/henting av varer, utføring av tjenester og ved etablering og drift av bygningsmasse, etc. Med økt sysselsetting innenfor området vil det også være en økning i personbiltrafikk med kunder, partnere, besøkende eller reiser til/fra arbeid. I det videre arbeid må det legges til rette for at mest mulig av persontrafikken kan gjennomføres med kollektiv transport.

På bakgrunn av de nevnte forhold og usikkerhetene må et videre planarbeid utrede transportbehov og løsninger for transporten. Disse utredningene vil gi grunnlag for å vurdere hvorvidt omfanget er akseptabelt og hvilke eventuelle utbedringstiltak som vil bli nødvendig på vegnettet som blir belastet. Det er avgjørende å finne frem til løsninger som ivaretar både vegenes transportfunksjon og trafiksikkerheten.

Nukedalen – Vindsås med adkomst via Dagsrud

Nukedalen med Vindsås med transport via Dagsrud har en lokalisering som ligger nærmere jernbanen ved Lunde enn alternativet ved Bærevann, og med det legger bedre til rette for transport på bane. Området knytter seg til ny fv. 359 Kaste–Stoadalen som åpner i løpet av inneværende år. Med premisset om at mesteparten av transporten skal mot Skien og Porsgrunn vil det gi en økt trafikk forbi Ulefoss sentrum og områder som Fen, Helgen, Melum og Dolva. Trafikken vil først kjøre mot nord før den tar runden om Ulefoss og sørover på riksvegen. Til sammenligning med alternativet Bærevann vil dette gi en lengre transportveg.

Riksvegen har i dag varierende standard på strekningen, med delvis krapp kurvatur, smale skuldre, manglende tilrettelegging/tilbud til myke trafikanter, manglende veglys og med bebyggelse nær vegen. Utfordringene knyttet til vegen i dag vil bli forsterket ved økte trafikkmengder. I byområdet i Skien og Porsgrunn vil kapasitetsutfordringene blir forsterket ved økt trafikk. Det er også utfordringer knyttet til lokal luftforurensning.

Bærevann

Bærevann er lokalisert syd i kommunen og relativt nær riksveg 36. Lokaliseringen innebærer at forbindelse til sørlandsbanen fremstår mindre sannsynlig, og at transport på veg er mest aktuelt. I «Grunnlagdsdokument Bærekraftig transport» er det illustrert en adkomstveg fra mineralparken til riksvegen på ca. 1,3 km. Med premisset om at trafikken i hovedsak skal mot Skien og Porsgrunn sparer denne lokaliseringen områdene lenger nord på riksvegen for økt trafikkbelastning, dvs. områdene Helgen, Fen og Ulefoss sentrum. Utfordringene sørover blir tilsvarende som for alternativet Nukedalen.

Andre aktuelle områder

I rapporten «Sammenstilling av konsekvensutredninger, Fensfeltet mineralpark fase 1» er det redegjort for at en etablering av mineralpark innenfor de fire utredede områdene vil gi store konsekvenser både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Videre er det også pekt på at det bør vurderes å se etter helt nye områder for mineralparken for å redusere miljøkonsekvensene. I kommunedirektørens saksfremlegg er det gjengitt at alle utredede områder vil gi tap av natur og andre verdier. Videre er det påpekt at kommunen ikke har myndighet til å kreve at andre kommuner planlegger for utnyttelse av naturressurs som ligger i Nome.

Statens vegvesen ser behov for at det blir sett utover Nome kommune for aktuelle områder for lokalisering av hele eller deler av industrien som er tenkt i mineralparken. Når utredningene peker på vesentlige negative konsekvenser for regionen og nasjonale interesser fremstår det nødvendig å se utover kommunegrensene for å se etter best egnede områder for et industriområde for gruvedriften.

Med hilsen

Mari K. Kallåk
seksjonsleder

Espen Tønning

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK, Postboks 2076, 3103 TØNSBERG
TELEMARK FYLKESKOMMUNE, Postboks 2844, 3702 SKIEN
NOME KOMMUNE, Ringsevja 30, 3830 ULEFOSS